

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (HE 301/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 29/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

tupakkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tupakkalain (549/2016) 2 §:n 42 kohta, 32 §, 60 §:n 1 momentti, 87 ja 119 § sekä 120 §:n 6 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 42 kohta ja 32 § laissa 1374/2016, sekä lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1374/2016, uusi 43 kohta sekä lakiin uusi 100 a ja 100 b § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

42) *asuntoyhteisöllä* osakeyhtiötä, johon sovelletaan asunto-osakeyhtiölakia (1599/2009), yhteisöä ja säätiötä, johon sovelletaan asumisoikeusasunnoista annettua lakia (650/1990), asunto-osuuskuntaa, yhteishallinnosta vuokratiloissa annetun lain (649/1990) 2 §:ssä tarkoitettua vuokratilaa sekä muuta yhteisöjen omistamaa vuokratilokantaa;

43) *aitoustekijällä* turvaominaisuuden osaa, josta säädetään tarkemmin tupakkatuotteisiin liittyvien turvaominaisuuksien teknisistä standardeista annetussa komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2018/576, jäljempänä *komission turvaominaisuuspäätös*.

Eduskunnan vastaus EV 210/2018 vp

32 §

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkausten pakolliset merkinnät

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkauksessa on oltava:

1) suomen- ja ruotsinkieliset varoitustekstit tupakkatuotteiden aiheuttamista terveyshaitoista; poltettavaksi tarkoitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkauksessa on lisäksi oltava kuvalliset varoitukset tupakkatuotteiden aiheuttamista terveyshaitoista sekä suomeksi ja ruotsiksi tupakansavun haitallisuutta koskeva tiedotusviesti ja tupakoinnin lopettamista koskevia tietoja;

2) vähittäismyyntipakkauksen jäljittämistä varten tarkoitettu yksilöllinen tunnistus, josta säädetään teknisistä standardeista tupakkatuotteiden jäljitettävyyssjärjestelmän perustamista ja toimintaa varten annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/574, jäljempänä *komission jäljitettävyysoasetus*, ja jonka on oltava sosiaali- ja terveysministeriön nimeämän tahon antama, sekä väärinkäytöltä suojaava turvaominaisuus, joka koostuu näkyvistä, osittain piilotetuista ja piilotetuista aitoustekijöistä.

Vähintään yhden 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista aitoustekijöistä on oltava sellaisen kolmannen osapuolen tarjoama, joka on komission turvaominaisuuspäätöksen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla riippumaton tupakkateollisuudesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen merkintöjen tekstistä, kuvista, kirjasinlajista ja koosta, väristä, kehystämisestä, pinta-alasta, sijoittelusta, vuorottelemisesta, kiinnittämisestä, rikkoutumattomuudesta ja muusta määrittelystä;

2) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen yksilöllisten tunnistusten sijoittelusta ja merkitsemisestä pakkaukseen, tunnisteen avulla määritettävistä tiedoista sekä siitä, mitkä tiedot kuuluvat tunnistukseen ja mihin tietoihin on päästävä sähköisesti sen välityksellä;

3) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen turvaominaisuuden sijoittelusta ja merkitsemisestä pakkaukseen sekä turvaominaisuuden teknisistä standardeista ja niiden mahdollisesta vuorottelusta;

4) 2 momentissa tarkoitettujen aitoustekijän tarjoajan riippumattomuutta koskevista velvollisuuksista.

60 §

Tukkumyynnin rajoitukset

Tupakkatuotteita saa myydä tukuittain jälleenmyyntiä varten vain 50 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen tehneelle tukkukaupalle, jolla on komission jäljitettävyysoasetuksen 15 ja 17 artiklassa tarkoitettujen tunnistekoodit, sekä vähittäismyyntiä varten vain sille, jolla on kyseiset tunnistekoodit ja:

1) 44 §:ssä tarkoitettu vähittäismyyntilupa ja joka on 46 §:n 1 momentin 2 kohdan tai 49 §:n nojalla ilmoittanut myyvänsä tupakkatuotteita;

2) vanhan tupakkalain nojalla myönnetty vähittäismyyntilupa.

Eduskunnan vastaus EV 210/2018 vp

87 §

Tiedonsaantioikeus

Valviralla ja kunnalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajilta, maahantuojilta ja myyjiltä sekä muilta viranomaisilta tietoja, jotka ovat välttämättömiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vastaisen toiminnan selvittämiseksi. Lisäksi Valviralla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettulta aitoustekijän tarjoajalta ja sen mahdollisilta alihankkijoilta komission turvaominaisuuspäätöksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei anneta määräajassa, Valvira tai kunta voi asettaa velvoitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianomaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

Kunta ja aluehallintovirasto ovat pyydettyessä velvollisia toimittamaan korvauksetta Valviralle tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seurantaa, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava Valviran määräämällä tavalla.

100 a §

Vaatus turvaominaisuuden korvaamisesta tai muuttamisesta

Kunnan on ilmoitettava heti Valviralle, jos se epäilee 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen. Jos Valviralla on syytä uskoa aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen, sen on vaadittava tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta, että kyseinen turvaominaisuus korvataan tai sitä muutetaan.

100 b §

Aitoustekijän tarjoajan riippumattomuuden varmistaminen

Jos 87 §:n 1 momentin nojalla toimitetuista tiedoista tai muutoin ilmenee, että 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu aitoustekijän tarjoaja tai sen mahdolliset alihankkijat eivät enää täytä riippumattomuutta koskevia vaatimuksia, Valviran on kohtuullisessa määräajassa ja viimeistään sitä kalenterivuotta, jona tiedot vastaanotettiin, seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riippumattomuutta koskevien edellytysten noudattamiseksi.

119 §

Hävittäminen

Pidättämiseen oikeutettu virkamies saa todisteellisesti hävittää tai hävityttää sellaisen tupakkatuotteen, poltettavaksi tarkoitettun kasvipärisen tuotteen, sähkösavukkeen tai nikotiininesteen

Eduskunnan vastaus EV 210/2018 vp

päällyksineen, joka voidaan takavarikoida, jos on syytä olettaa, että se julistetaan menetetyksi, ja jolla ei ole sanottavaa myynti- tai käyttöarvoa.

120 §

Voimaantulo

Lain 32 §:n 1 momentin 2 kohtaa sekä 6 lukua sovelletaan savukkeiden ja kääretupakan vähittäismyyntipakkauksiin 20 päivästä toukokuuta 2019 ja muiden tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkauksiin 20 päivästä toukokuuta 2024. Ennen näitä ajankohtia vähittäismyyntipakkausten tunnistettavuuteen ja jäljitettävyyteen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Savukkeen ja kääretupakan, joka on valmistettu EU:ssa tai tuotu EU:n alueelle ennen 20 päivää toukokuuta 2019, sekä muun tupakkatuotteen, joka on valmistettu EU:ssa tai tuotu EU:n alueelle ennen 20 päivää toukokuuta 2024, vapaassa liikkeessä olosta säädetään kuitenkin komission jäljitettävyyssasetuksen 37 artiklassa ja siihen sovelletaan komission turvaominaisuus päätöksen 9 artiklaa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Mitä 60 §:n 1 momentissa säädetään komission jäljitettävyyssasetuksessa tarkoitetuista tunnistekoodista, sovelletaan savukkeisiin ja kääretupakkaan 20 päivästä heinäkuuta 2019 ja muihin tupakkatuotteisiin 20 päivästä toukokuuta 2024.

Helsingissä 25.1.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri